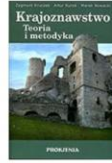

Krajoznawstwo : teoria i metodyka

Zygmunt Kruczek, Artur Kurek, Marek Nowacki

Zygmunt Kruczek – kierownik Zakładu Geografii Turystyki AWF w Krakowie. Specjalizuje się w badaniach nad atrakcjami turystycznymi, regionalnymi aspektami geografii turystyki oraz w problematyce kształtowania kadru dla turystyki, promocji i informacji turystycznej. Autor, współautor i redaktor wielu podręczników (m.in. „Polska. Geografia atrakcji turystycznych”, „Krajoznawstwo. Zarys teorii i metodyki”, „Europa. Geografia turystyczna”, „Kraje pozaeuropejskie. Zarys geografii turystycznej”, „Kompendium pilota wycieczek”, „Encyklopedia. Geografia turystyczna świata”, „Obsługa ruchu turystycznego”) oraz licznych opracowań krajoznawczych. Członek kolegium redakcyjnego „Polski Turysta”, podróżnik, przewodnik i pilot wycieczek, jak również prezes Polskiej Federacji Pilotów i Przewodników.

Artur Kurek – doktor nauk o kulturze fizycznej, absolwent AWF Kraków – Wydział Turystyki i Rekreacji, Akademia Pedagogiczna w Krakowie – Wydział Humanistyczny, kierunek historia. Członek Polskiego Towarzystwa Naukowego Kultury Fizycznej, sekcji Historii Kultury Fizycznej. Autor wielu artykułów z zakresu metodyki krajoznawstwa i historii turystyki. Adiunkt na Wydziale Turystyki i Rekreacji AWF w Krakowie, kierownik Zakładu Historii i Organizacji Rekreacji, wieloletni współorganizator kursów przewodników turystyki wiejskiej LZS.

Marek Nowacki – absolwent Wydziału Turystyki i Rekreacji AWF w Poznaniu oraz Politechniki Zielonogórskiej. Obecnie adiunkt na Wydziale Turystyki i Rekreacji AWF w Poznaniu. Przewodzi zajęcia m.in. z krajoznawstwa, interpretacji dziedzictwa i zarządzania atrakcjami turystycznymi. Autor kilkunastu artykułów opublikowanych w krajowych i zagranicznych periodykach naukowych, a także wielu projektów badawczych w zakresie interpretacji dziedzictwa i atrakcji turystycznych. Stypendysta programu PHARE w dziedzinie interpretacji dziedzictwa w Queen Margaret University w Edynburgu.

6. METODYKA ORGANIZOWANIA I PROGRAMOWANIA KRAJOZNAWSTWA TURYSTYCZNEGO	119
6.1. Krytyczne uwagi o programach imprez turystycznych	119
6.2. Zasady metodyczne prowadzenia wycieczek krajoznawczych	120
6.3. Ogólne zasady programowania w turystyce i krajoznawstwie	125
6.4. Czynniki determinujące program turystyczny	127
6.5. Dobór treści krajoznawczych dla różnych form wyjazdów turystycznych	133
7. WALORY I ATRAKCJE KRAJOZNAWCZE W PROGRAMOWANIU TREŚCI WYJAZDÓW TURYSTYCZNYCH	139
7.1. Klasyfikacja walorów i atrakcji krajoznawczych	139
7.2. Ocena przydatności walorów i atrakcji krajoznawczych dla programowania turystyki	144
7.3. Percepcja walorów i atrakcji krajoznawczych a zagadnienia programowe	154
7.4. Walory i atrakcje krajoznawcze jako produkt turystyczny	157
8. INTERPRETACJA DZIEDZICTWA	159
8.1. Pojęcie dziedzictwa	159
8.2. Interpretacja dziedzictwa	166
9. METODYKA PROWADZENIA IMPREZ TURYSTYCZNYCH – WARSZTAT KRAJOZNAWCZY PRZEWODNIKA I PILOTA WYCIECZEK	207
9.1. Źródła wiedzy krajoznawczej pilota wycieczek	208
9.2. Metodyka przygotowania się pilotów do prowadzenia imprezy	218
9.3. Formy przekazywania informacji	223
10. METODYKA PROWADZENIA ZAJĘĆ KULTURALNO-ROZRYWKOWYCH W TURYSTYCE	227
10.1. Rola zajęć kulturalno-rozrywkowych w turystyce i krajoznawstwie	227
10.2. Formy zajęć kulturalno-rozrywkowych stosowane w imprezach turystyczno-krajoznawczych	229
10.3. Zagadnienia metodyczne programowania i prowadzenia zajęć kulturalno-rozrywkowych	233
BIBLIOGRAFIA	243
ANEKS	247
Uchwała Pierwszego Ogólnopolskiego Kongresu Krajoznawczego w Poznaniu	248
Rezolucja programowa V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego	250
Prośbienie V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego	253
Przygotowania do VI Kongresu Krajoznawstwa Polskiego	254

OD WYDAWCY	5
CZĘŚĆ I. ZARYS TEORII KRAJOZNAWSTWA	7
1. POJĘCIE KRAJOZNAWSTWA I JEGO ROLA WE WSPÓŁCZESNYM SPOŁECZEŃSTWIE	7
1.1. Ewolucja pojęcia krajoznawstwa	7
1.2. Organizacja krajoznawstwa w Polsce	13
1.3. Społeczna rola krajoznawstwa	19
1.4. Krajoznawstwo jako wartość	21
1.5. Krajoznawstwo – źródłem tożsamości narodowej	23
1.6. Związki krajoznawstwa z turystyką i rekreacją	25
2. ZARYS ROZWOJU KRAJOZNAWSTWA W POLSCE	29
2.1. Początki krajoznawstwa w Polsce	30
2.2. Polskie krajoznawstwo w okresie romantyzmu	32
2.3. Rozwój polskich organizacji krajoznawczych od drugiej połowy XIX wieku	35
2.4. Kierunki i tendencje programowe w krajoznawstwie okresu międzywojennego	38
2.5. Rozwój krajoznawstwa po II wojnie światowej	43
2.6. Krajoznawstwo na początku XXI wieku	46
3. FORMY I KIERUNKI DZIAŁALNOŚCI KRAJOZNAWCZEJ	51
3.1. Krajoznawstwo turystyczne	52
3.2. Popularyzacja krajoznawstwa i wiedzy krajoznawczej	57
3.3. Regionalizm krajoznawczy	62
3.4. Krajoznawstwo a badania naukowe	68
CZĘŚĆ II. METODYKA KRAJOZNAWSTWA	71
4. METODY I ŚRODKI STOSOWANE W KRAJOZNAWSTWIE	73
4.1. Metody i środki popularyzacji wiedzy krajoznawczej	73
4.2. Metodyka kształtowania potrzeb i zainteresowań krajoznawczych	79
4.3. Metoda inwentaryzacji krajoznawczej	84
5. CHARAKTERYSTYKA ZASAD I METOD STOSOWANYCH W KRAJOZNAWSTWIE TURYSTYCZNYM	97
5.1. Podstawowe zasady przekazu informacji	97
5.2. Metody konwencjonalne w przekazywaniu informacji	104
5.3. Psychologiczne podejście do procesu przekazywania informacji	111
5.4. Integracja metod w turystyce krajoznawczej	115